

slovo

4/2025
Prázdniny

ČASOPIS CIRKEVNÉHO ZBORU ECAV RANKOVCE

*Spevokol Spievajúce srdce, Žatva spevokolov,
15. jún 2025, Mníšek nad Hnilcom*

Na čo sme tu?

Keď kresťanstvu chýba kresťanskosť

■ Ľubo Badiar

*Veď sme Jeho dielo
stvoreni v Kristovi Ježišovi
aby sme konali dobré skutky,
v ktorých nás Boh už prv spôsobil chodiť.*

Efezským 2,10

Mnoho sa toho zmestilo pod strechu kresťanstva v celých jeho dejinách. Keď sa cirkev spriahla s mocou, prahla po bohatstve, požehnávala vojny a brzdila pokrok. Dodnes jej neprajníci nevedia zabudnúť tieto ZLO-činy. Ako sa to mohlo stať, veď bola založená na príbehu o milosrdnej obeti Ježiša Krista – Boha, ktorý sa obliekol do krehkého ľudského tela, aby ukázal svojim pozemským životom, aký je vlastne BOH.

Tento scenár akoby sa opakoval dodnes v našich malých i veľkých ľudských príbehoch. Áno, ku kresťanstvu sa dnes hlási kde-kdo, ale ovocie na strome jeho života nevidíš. Naše kresťanské Slovensko sa topí v korupcii, klamstve, nenávisti a podvodoch. **Kde sa podelo to Kristovo vzácne milosrdenstvo, rovnosť a bratská láska.** Hlásiť sa ku kresťanstvu ešte nemusí nič znamenať. Jeden môj priateľ, ktorý dlhé roky žil v Taliansku, hovorí, že členovia miestnej mafie sedia vždy v prvých laviciach kostola.

Pokiaľ v nás naša viera v Ježiša Krista nezrodila novú prirodzenosť, treba sa pýtať, kde sa stala chyba. Či nie sme len

kresťanmi podľa mena? Pokiaľ nás naša viera v Ježiša Krista nepremieňa z teoretikov na praktikov lásky, treba sa nad ňou zamyslieť. Kristus neprišiel zmeniť svet politickým prevratom, ale prevratom ľudského vnútra. Vo vnútri lakomca, sebca a podvodníka zrodí nového človeka podľa seba samého. Dôkazom tohto prerodu sú viditeľné skutky dobra. Apoštol Pavol to už nemohol napísať jasnejšie – **Kristovo dielo v nás** – je byť schopný obetavého a nesebeckého života v konaní DOBRA.

Viem, že my, protestanti si radi dávame od skutkov dištanc. Ale nemýľme sa, to sa týka iba skutkov, ktorými by sme sa snažili zaslúžiť si Božiu priazeň a pomôcť tak nášmu spaseniu. To nie, to samozrejme nepomôže. Spasení sme len vierou v Krista z Jeho milosti! Ale viditeľným prejavom života spaseného človeka, ktorý prechádza pokáním – vnútornou premenou – musia byť dobré skutky. **A na to sme tu! ■**

*autor je vedúci charity Samaritán
v Košiciach*

Verš mesiaca august

■ Mária Hrehorová

Boh mi však pomáhal, a tak tu v tento deň stojím ako svedok.

Skutky apoštolov 26,22

Keď som si prečítala tento verš, ktorý je zároveň aj veršom mesiaca august, vyvolal vo mne zamyslenie, ako ma Boh miluje, ako mi prejavuje lásku v každodennom živote, ako sa nemusím báť, lebo mám Božie slovo, ktoré ma posilňuje a moja viera tak môže rásť.

Čítali ste knihu od Garyho Chapmana *Päť jazykov lásky*? Myslím si, že patrí medzi klasiku v literatúre, ktorá sa venuje vzťahom, spoznávaniu spôsobov, ako niekomu prejsť lásku. Nebudem ich rozoberať, len spomeniem päť spôsobov – jazykov, spomínaných v jednotlivých kapitolách knihy, ako prejsť lásku. Každý z nich je dôležitý a je dôležité, aby zároveň boli všetky prítomné.

Milovať slovami, milovať pozornosťou, milovať darmi, milovať skutkami, milovať dotykom.

Ja k nim pridávam ešte jeden jazyk, ktorý je pre kresťanov sumou zákona: **Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým srdcom, celou dušou a celou myslou. Milovať budeš blízkeho ako seba samého.** (Mt 22, 34-40)

Ak prijímame lásku Pána Ježiša, vieme ju aj my odovzdávať svojim blízkym v každodennom živote aj v rôznych životných situáciách. Napríklad taký strach, ktorý trápi mnohých z nás, či je to zo skúšky, z práve stanovenej diagnózy,

z úmrtia milovanej osoby... Aj keď sa nám zdá, že strach je súčasťou života, Biblia nás učí, že strach nepochádza od Boha. Práve naopak. On nám dáva odvalu a silu prekonať každú prekážku bez ohľadu na okolnosti. Svojím slovom nám hovorí, ako sa strachu postaviť, prekonať ho, byť odvážny a smelý. Ja dôverujem Bohu, lebo viem, že je väčší než všetky moje problémy a ťažkosti. On je môj pomocník a sprievodca... **„Keby som kráčal hoci temným údolím, nebojím sa zlého, lebo Ty si so mnou...”** (Žalm 23,4)

Položme si otázku: Ako môže rásť moja viera? No predsa dodržiavaním zákonov Božieho slova, modlitbou, čítaním Božieho slova, podieľaním sa na duchovných podujatiach...

Svoje zamyslenie ukončím myšlienkami o použití kameňa:

Nešťastník on zakopol. Násilník ho použil ako zbraň. Stavbár ho použil na stavbu domu. Skaut si naň sadol. Dávid ním zabil Goliáša. Michelangelo z neho vytesal sochu.

Rozdiel nebol v kameni, ale v postoji ľudí.

Neexistuje kameň na našej ceste, ktorý by sme nemohli použiť pre svoj osobný a duchovný rast... ■

ChatGPT o našom zbere

■ spracoval Ľuboslav Beňo

Možno ste už počuli o umelej inteligencii – program Chat GPT je schopný v priebehu pár sekúnd vygenerovať odpoveď na hocikakú otázku na základe toho, čo nájde na internete. Tak sme mu položili dve otázky aj my. Tu sú jeho odpovede.

EVANJELICKÝ CIRKEVNÝ
ZBOR V RANKOVCIACH –
AKÉ SÚ PREŇ VÝZVY DNES?

Evanjelický cirkevný zbor v Rankovciach čelí viacerým výzvam, ktoré súvisia s jeho pôsobením v sociálne zložitom regióne a s úsilím o aktívnu komunitnú službu.

1. Práca s rómskou komunitou

Rankovce sú známe vysokým podielom rómskeho obyvateľstva, čo prináša špecifické výzvy v oblasti vzdelávania a sociálnej integrácie. Manželia Ľuboslav a Monika Beňovci, ktorí pôsobia ako evanjelickí farári v Rankovciach od roku 2003, sa intenzívne venujú rómskej misii. V rámci projektu "S Rómami a pre Rómov v podunajskej oblasti" organizovali doučovanie pre rómskych prvákov, aby im pomohli zvládnuť učivo najdôležitejšieho ročníka. (diakonia.sk)

2. Udržanie aktívneho spoločenstva

Cirkevný zbor v Rankovciach zahŕňa evanjelikov z ôsmich obcí v okolí. Pravidelné bohoslužby sa konajú každú nedeľu v Bačkovíku, Čakanovciach, Rankovciach a Boliarove, pričom sa snažia zapojiť čo najviac veriacich do spoločných aktivít. Zbor tiež organizuje rôzne podujatia, ako sú koncerty

talentov a rómske bohoslužby, aby posilnil komunitné väzby.

3. Finančné a personálne zabezpečenie

Ako mnohé cirkevné zbory, aj ten v Rankovciach sa spolieha na pomoc dobrovoľníkov a finančné príspevky veriacich. Zbor vyzýva členov na modlitby, aktívnu účasť a finančnú podporu, aby mohol pokračovať v svojej činnosti a rozvíjať nové služby. (ecav.rankovce.sk)

Napriek týmto výzvam cirkevný zbor v Rankovciach aktívne pracuje na budovaní inkluzívneho a živého spoločenstva, ktoré sa snaží reagovať na potreby svojich členov a širšej komunity.

NA ČO BY SA MAL ZAMERAŤ,
ABY NAPREDOVAL?

Aby Evanjelický cirkevný zbor v Rankovciach napredoval a ešte účinnejšie plnil svoje poslanie v 21. storočí, mal by sa zamerať na niekoľko kľúčových oblastí:

1. Systematická práca s mládežou a deťmi

Výchova novej generácie veriacich je kľúčová pre budúcnosť zboru. Pravidelné detské a mládežnícke stretnutia, tábory a tvorivé dielne môžu pomôcť vytvárať vzťah k viere už od útleho veku.

V prostredí, kde mnoho detí pochádza z rómskej komunity,

treba pokračovať v doučovaní a mentorovaní, čím sa cirkev stane oporou aj pre ich rodičov.

2. Budovanie mostov medzi komunitami

Zbor má jedinečnú pozíciu v pre-pájaní majoritnej a rómskej komunity. Je potrebné pokračovať v inkluzívnych bohoslužbách, spoločných podujatiach a vytvárať priestor, kde sa všetci cítia prijatí.

Vzdelávacie aktivity zamerané na zvyšovanie medzikultúrneho porozumenia môžu znížiť napätie a predsudky.

3. Modernizácia komunikácie a prítomnosť online

Zbor má funkčný web, no môže rozšíriť svoju digitálnu stopu – cez Facebook, YouTube (živé vysielanie bohoslužieb, svedectvá, videá pre deti), či podcasty s duchovným obsahom.

Tieto kanály oslovia najmä mladších ľudí a tých, ktorí do kostola osobne nemôžu prísť.

4. Rozvoj dobrovoľníckych tímov a laickej služby

Vzhľadom na veľké územie zboru

je dôležité zapájať laikov do vedenia biblických skupín, organizácie podujatí, či návštev chorých a starších.

Školenie dobrovoľníkov (napr. diakonická práca, mediácia, pastorácia) by mohlo zvýšiť ich kompetenciu a motiváciu.

5. Spolupráca s inštitúciami a grantmi

Zbor by mohol viac využiť grantové programy EÚ, VÚC alebo Nadácie Ekumenickej rady cirkví na podporu inklúzie, vzdelávania a kultúrnych projektov.

Spolupráca s neziskovkami, školami a obcami môže posilniť dosah ich práce.

6. Duchovné prehĺbenie a sprevádzanie

V náročnom regióne je dôležité poskytovať pastoračnú starostlivosť, duchovné sprevádzanie a modlitebné skupiny – najmä v čase sociálnej neistoty a kríz.

Kurzy o Biblii, viere, manželstve či rodičovstve môžu byť veľkým prínosom pre celú komunitu. ■

Sokoliari, 8. jún, Rankovce

Bohoslužby pod holým nebom, 9. jún, Bačkovík

Míľníky reformácie – Luther v Sedliackej vojne 1525

■ Ľuboslav Beňo

Aj keď sa už v cirkevných periodikách nestretávame s pripomínaním si päťstoročnice reformácie, akoby jej jubileum bolo iba v októbri 2017, skutočnosť je taká, že jej dielo pokračovalo ďalej. Myšlienky reformácie sa udomáňovali v Nemecku, ale prenikali aj do okolia, vo Švajčiarsku vzniká radikálnejšie krídlo reformácie vo forme kalvinizmu a ešte viac vyhranenejšieho anabaptizmu.

Martin Luther v roku 1525 rozvíja ďalej svoju teológiu, rieši evanjelický typ omše a pripravuje ju v nemeckom jazyku. V jeho živote dochádza k zásadnému

obratu vo veci vstupu do manželstva s bývalou mníškou Katarínou. Z teologicko-praktického hľadiska je však asi najzaujímavejší postoj k povstaniu sedliakov, o ktorom sa neraz tvrdí, že vyrástlo práve z jeho spisov.

Sedliacke nepokoje však zrejme až tak s reformáciou nesúviseli, keďže sa po celej Európe objavovali už aj sto rokov predtým. Sedliacke vzbury proti šľachte, ktorá žila vo svojom prepychu na úkor sedliakov, boli v 16. storočí rozšírené aj v iných krajinách (napr. u nás Dózsovo povstanie v r. 1514). Nemeckí sedliaci mali

viaceré oprávnené požiadavky, ako napríklad právo na využívanie obecných lúk a polí, možnosť rybolovu, lovu drobnej zveri, využívanie lesov, ale domáhali sa napr. aj slobodnej voľby farára. Svoje požiadavky vydali tlačou v marci 1525 a od Luthera ako authority očakávali, že k nim zaujme postoj. On naozaj, keď sa mu po mesiaci spis dostal do rúk, napísal svoju odpoveď, v ktorej pripomenul kniežatám a pánom, že v mnohom sú práve oni zodpovední za vznik napätej spoločenskej situácie a že mnohé požiadavky sedliakov sú opodstatnené. Zároveň však sedliakov vyzval, aby napriek skutočným či iba domnelým krivdám v žiadnom prípade nepoužili násilie, pretože kresťania predsa „nebojú mečom, ale s krížom...“ Jeho

spis vyšiel až v máji 1525, keď už obe strany použili násilie.

Keď sa Luther dozvedel o vyrabovaní a vypálení kaštieľov a kláštorov, okamžite, ešte v tom istom mesiaci napísal novú, ostrú výzvu „**Proti lúpežným a vraždenným hordám sedliakov**“. Vyzval aj svetskú vrchnosť, aby proti nim zakročila, pritom bola milosrdná k zajatým povstalcem. Pri písaní spisu nevedel, že v tom čase kniežací žoldnieri vo Frankenhause na smrť dobodali tisíce sedliakov...

Bola to krutá doba, neskôr jednostranne vysvetľovaná napr. Fridrichom Engelsom a jeho pokračovateľmi ako podnietená reformáciou. No nebolo to celkom tak, taký dojem môže vzniknúť iba pri letnom skúmaní udalostí bez sledovania chronológie jednotlivých dejov.

Martin Luther bol však teológ, nie politik a jeho postoje sa zakladali na jeho učení o dvoch ríšach – duchovnej a svetskej. Kým duchovná vrchnosť má ľudí vychovávať a viesť cez Božie slovo, svetská sa má starať o poriadok skrze zákony. Keď treba, tak práve svetská vrchnosť má použiť aj donucovacie prostriedky. Ako teológ ťažko znášal aj to, že vzbúrení niekedy dostávali povzbudenie od radikálnych vodcov reformácie (najmä z okolia T. Müntzera) a sami sa potom nazývali „kresťanskými bratmi“ a namýšľali si, že ich boj znamená víťazstvo evanjelia v podobe ich súdu nad bohatými. Luther jasne kritizoval takéto zneužívanie pojmov. ■

Máte múdry telefon?

■ František Haško

Smartfón, alebo múdry telefon, má dnes už väčšina ľudí. Okrem bežných funkcií, na ktoré ho denne používate, viete o programoch a možnostiach, ktoré môžete využiť aj pre svoj duchovný život? Tento článok vám predstaví niektoré z nich.

BIBLIA + AUDIO

Biblií nájdete asi viac, no najviac používaná je aplikácia Biblia + Audio, predtým známa aj pod menom YouVersion. Nájdete ju pre Android, aj iOS od Apple a má aj online verziu na webstránke Biblia.com. Obsahuje viac ako tri a pol tisíc prekladov Biblie, medzi nimi aj viaceré slovenské. Okrem Evanjelického prekladu obsahuje aj Slovenský ekumenický preklad, ktorý zahŕňa aj zvukovú verziu, takže si ho viete nechať aj prehrať.

Aplikácia obsahuje aj ďalšie šikovné funkcie, napríklad záložky a farebné označovanie vybraných veršov alebo sekcií. Ponúka Plány na štúdium Biblie a viete si nastaviť notifikácie s veršom dňa. Viete si prispôbiť čítanie zmenou farebnej schémy a veľkosti písma.

EVANJELICKÝ SPEVNÍK PRE ANDROID

Táto aplikácia v jednoduchom, no veľmi použiteľnom formáte nahrádza všetky spevníky, ktoré by člen ECAV na Slovensku mohol potrebovať. Ako názov napovedá, je dostupný pre telefóny so systémom Android a okrem sa-

motného spevníka (s predspevmi, piesňami, antifónami aj ostatnou liturgiou) obsahuje aj Pašie (texty aj s piesňami) a Funebrál (piesne aj s antifónami). Čo je nutné spomenúť je, že neobsahuje noty, ktoré by boli dosť náročné na doplnenie. Jednoduché ovládanie, nastavenia pre prístupnosť (zmena farieb a veľkosti písma) i rýchle nájdenie a načítanie piesne utvrdzujú v pozitívnom prínose tejto aplikácie.

Čo však treba spomenúť je, že je to neoficiálna aplikácia, t.j. nevydal ju Transcius, o tomto neskôr. Ďalší problém, na ktorý môžete naraziť sú občasné preklepy, no horšie to môže byť problém s verziou Androida, t.j. či sa vám ju podarí nájsť a nainštalovať, keďže existuje už cez 10 rokov, s poslednou aktualizáciou v roku 2017. Zdá sa však, že autor pracuje na novej verzii, ktorá zatiaľ obsahuje spevník a tá by mala byť dostupná aj pre tie najnovšie telefóny.

Na tomto mieste však musím spraviť odbočku a pristaviť sa pri tom slove, ktoré ste možno ani tak neregistrovali - "neoficiálnou". V roku 2022 vznikla aj aplikácia s nie veľmi šťastným názvom "Tran App" (pre Android aj iOS), ktorá je oficiálne od vydavateľstva Transcius, ktorý Evanjelický spevník vydáva a predáva. V nej si môžete zadovážiť všetky spomínané knihy pre vaše mobilné zariadenie, aj s notami. Tu však pozitíva končia - jednak sú tu tie-

Pamiatka posvätenia kostola, 6. júl, Čakanovce

to knihy platené, čo by sa dalo pochopiť, no aj akcia na zakúpenie balíka Spevník, Pašie a Funebrál za dokopy 9,99 € sa môže javiť ako prehnaná, v porovnaní za fyzické verzie, ktoré stoja v e-shope Tranoscia 22,90 €, pričom tieto nie je treba tlačiť, viazať atď. (a v porovnaní "zadarmo" s neoficiálnou aplikáciou, ktorá ich "predbehla" o 7 rokov!) Tiež prístupnosť nie je najlepšia - nie je možné zmeniť veľkosť písma, iba "približovať" piesne ako obrázok. A nakoniec, pri pokuse o kúpu tohto balíčka mi vrátilo chybu a nákup sa nezrealizoval, pričom v iných programoch tento problém nie je. Podobne to nešlo ani po opakovaní alebo pokuse kúpiť len Spevník samostatne. Preto túto aplikáciu nemôžem v tomto stave teraz odporúčať.

AUDIO ZAMYSLENIA TESNOU BRÁNOU

Mnoho z vás si každoročne kupuje knihu so zamysleniami na každý deň počas kalendárneho roka, Tesnou bránou. Vedeli ste,

že existuje aj jeho audio verzia? So súhlasom vydavateľa a za pomoci dobrovoľníkov z rôznych cirkevných zborov (na webstránke sa spomína CZ Háj, CZ BA-Dúbravka), každý deň si ich môžete namiesto čítania prehrať zo svojho preferovaného miesta. Okrem ich webstránky, ktorá je pod webom CZ Obišovce - zamyslenia.lutheran.sk, nájdete audio zamyslenia aj na Youtube, Spotify, iTunes a pravdepodobne aj inde. Tiež si viete vypočúť minulé diely, ak ste ich zameškali.

ECAV.RANKOVCE.SK

A FACEBOOKOVÁ SKUPINA

V súčasnosti je už bežné, že si aj webové stránky pozeráme na našich mobiloch častejšie ako na veľkých monitoroch. Zborová stránka nášho zboru má primárne reprezentačnú funkciu, no viete na nej nájsť aj pravidelne sa aktualizujúci obsah ako sú kázne alebo aj PDF verzie časopisu Slovo. V sekcii Dokumenty sú vždy zverejnené Výročné správy a tiež plánované rozpisy Piesní a textov,

ktoré budú v nedeľu v kostole.

Facebooková skupina slúži hlavne na rýchle informovanie o nadchádzajúcich udalostiach v našom zbore, ale aj o celocirkevných akciách.

ECAV S VAMI

Nakoniec spomeňme aj to, kde viete nájsť vo vašich aplikáciách a sociálnych sieťach našu cirkev, ECAV na Slovensku. Od roku

2019 bolo začaté ECAV s Vami, čo sú oficiálny Youtube kanál a Facebook stránka ECAV, ktoré môžete "sledovať". Zverejňujú sa tu okrem oznamov aj denná séria video zamyslení Počúvajte Slovo Božie a týždenné príhovory p. generálneho biskupa Elka. Neskôr pribudli aj Instagram a TikTok. Počúvajte Slovo Božie sa tiež dá vypočuť v podcastovej forme na Spotify, iTunes a ďalších. ■

Rómsky detský tábor, 30. jún - 4. júl, Rankovce

Rozkvitni!

■ Katarína Hašková

Ktorý kvet máte najradšej? Mnoho ľudí by možno povedalo ruža, a možno aj nie. Z začať teraz výpočet kvetov, ktoré existujú a sú obľúbené, by zabralo priveľa miesta. Čo však majú kvety spoločné

s našim časopisom? Nuž, kvety patria k ženám – a stáli v centre pozornosti na prvej celoslovenskej konferencii žien iŽena v Žiline, ktorá sa konala 24. mája tohto roku.

V bývalom Dome odborov, ktorý naša cirkev využíva už mnoho rokov pre rôzne konferencie, nás po príchode z vlakovej stanice čakalo malé občerstvenie a veľa prítomných. Žien tam na tie priestory bolo akurát, zaplnili sme všetky miesta v sále a podaktoré ešte aj sedeli na schodoch. Po zvitani sa s našou pani farárkou, ktorá bola jednou z rečníčok, sme sa pomaly presunuli do sály.

Každá z rečníčok rozprávala o vybranej ženskej postave z Biblie, ktorá bola spojená s určitým kvetom. Poetická Denisa K. Vargová predstavila nežnú snežienku rastúcu v topiacom sa snehu reprezentujúcu Moábčanku Rúť. Slúžiaca Anna Č. Tipulová s ibištekou zavítala na návštevu k Márii a Marte. Návšteva z Čiech, Lilie Turliková, zase s náročnou hortenziou vznešene prezentovala kráľovnú Ester v náročnej situácii. Mladá Paulína Šofranková sa popasovala so svojím problémom s ľaliou ako Mária, matka Ježišova s problémom vína na svadbe v Káne. O slnečníci nám poslala po Lenke Šimočkovej pozdrav Maruška Skonc. A nakoniec, naša pani farárka Monika Beňová ako pevne zakorenená palma ustála uzavretie prvej časti konferencie – napriek ťažkostiam, napriek pocitu zbytočnosti a dlhoročne bezo zmeny, palma nakoniec zakvitne. A my tiež, keď ako palma budeme ten čas venovať budovaniu koreňov.

Jednotlivé príhovory pretkávali scény alebo tanec baletky, ktorá zakaždým odhalila časť vopred pripravenej „rozkvitnutej“ figurí-

ny v kúte pódia.

Poobedie patrilo svedectvám a rozhovorom s vybranými ženami, mladšími i staršími, o ich duchovnej ceste: študentka teológie Evka, lekárka Lucia, spevokolistka Marta (z Červencie) a Renátka Tancošová z Rankoviec. Celý program uzavrela scénka ženskej skupinky, ako to niekedy vyzerá s nami a s našou službou.

Každý kvet je iný. Každý kvet predstavuje iné vlastnosti, potrebuje iné podmienky, stretáva sa s inými ťažkosťami. Čo vyhovuje snežienke, to hortenzii zničí. Čo vydrží palma, ľaliu zlomí. I my, ženy, sme také. I onaké. Slúžime, pracujeme, fungujeme ako dcéry, manželky, matky... Biblické ženy boli rovnaké. Idú nám príkladom, no sú občas i výstrahou. Je mnoho obrazov a myšlienok, ktoré som si počas príhovorov zapísala. O nevyhnutnom reze hortenzie, aby ozdravela; tak orezáva a čistí i náš Boh. O ľalii, ktorá je plne závislá na Bohu, a ten ju nádhorne zaodievá – to platí i pre nás. O kvitnúcej snežienke uprostred mrazu a ľadu – o nás uprostred ťažkostí a problémov tohto sveta. O zakorenenej vytrvalej palme a budovaní koreňov. A na záver – po zakvitnutí prichádza ovocie. I to duchovné.

Prvá konferencia ižena mala veľké ambície. Možno nie všetko vyšlo, nie každá bola spokojná. Nie každému sa páčia rovnaké kvety. Táto konferencia však priniesla pre každú z nás niečo. Zasiala do nás mnoho. Nuž, rozkvitnime! ■

Viete že? O prázdninách

■ Katarína Hašková

- Ján Amos Komenský bol prvý, ktorý prišiel s konceptom prázdnin ako času oddychu od školy a relaxu pre deti? Zároveň bol prvý, ktorý špecificky videl „sparné dni červencové“ ako čas oddychu a priestor pre prázdniny.

- veľké školské prázdniny boli súčasťou už prvého školského zákona, Ratio educationis (1777), ktorý vydala Mária Terézia? Tiež boli dvojmesačné, ale na rozdiel od súčasnosti, trvali od na základných školách od 21. septembra do 1. novembra.

- zákon o letných prázdninách (teda 1.7. – 31.8.) prišiel o desať rokov neskôr za Jozefa II., syna Márie Terézie? Presunul ich na základe požiadaviek roľníkeho obyvateľstva, ktoré vyžadovalo pomoc detí počas letných prác na poli, zbere úrody a starostlivosti o domáce zvieratá.

- napriek zákonným ustanoveniam, na dedinách sa termín prázdnin a školskej dochádzky nedodržiaval? Presnejšie, po Veľkej noci už rodičia neposielali deti do školy, nechávali ich doma ako

výpomoc pri práci. Obdobne, začiatok školského roka nebol 1. september, deti začínali prichádzať až počas októbra. Učitelia veľmi často chodili aj navštevovať rodičov a napomínali ich, aby svoje deti určite do školy poslali najneskôr začiatkom novembra. Aj preto sa zvyklo hovoriť o tom, koľko zím chodilo dieťa do školy.

- letné prázdniny pre gymnazistov znamenali niečo iné ako oddych či práce na poli? V 19. storočí už štúrovci nabádali študentov k cestovaniu a poznávaniu regiónov Slovenska. V 2. polovici zase študenti slovenských evanjelických gymnázií cestovali za účelom tzv. suplikácií – zbierok pre školu, na ktorú prispievalo nielen slovenské obyvateľstvo, ale aj iné slovanské národy v Rakúsko-Uhorsku.

- striktné dodržiavanie školskej dochádzky, ako aj trvanie prázdnin a zmeny zákona súvisia so vznikom ČSR? Aj keď aj začiatkom 20. storočia ešte boli veľké problémy s uplatňovaním predpisov predovšetkým na vidieku. ■

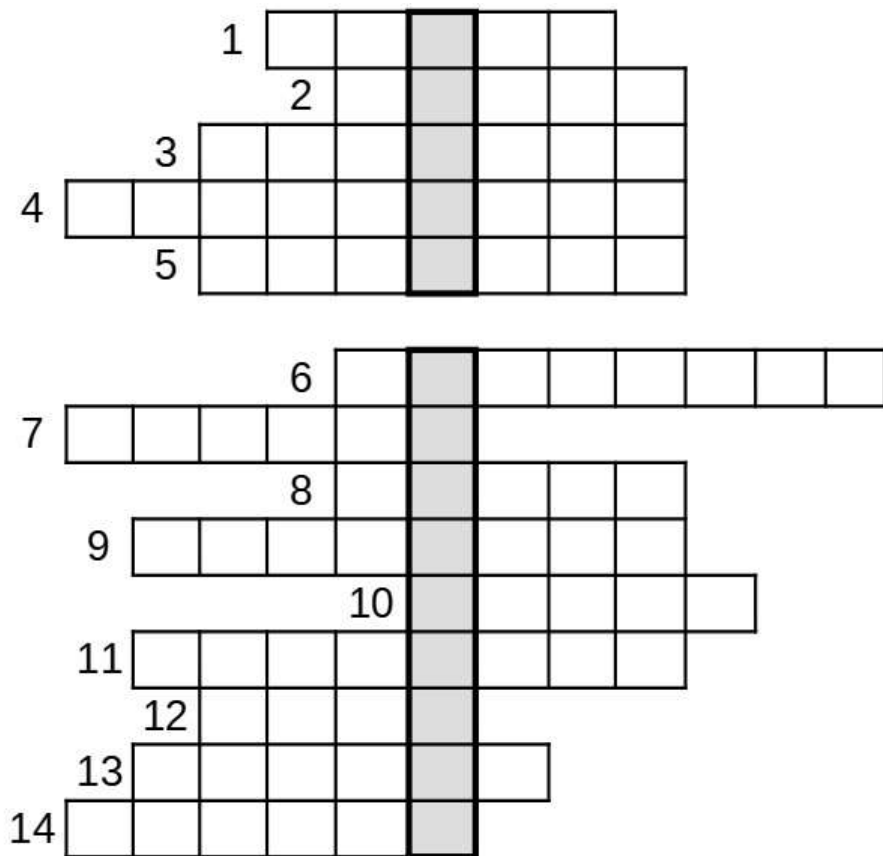
Výstup na skaly, 8. jún, Raňkovce

Prázdninová tajnička

■ František Haško

Na zvyšok leta sme si pre Vás pripravili tajničku, ktorú ľahko vyriešite, ak ste pozorne čítali články v tomto vydaní Slova!

1. Kvet, ktorý reprezentoval Máriu, Matku Ježišovu | 2. Aké je údolie v 23. žalme? | 3. Webová stránka s videami | 4. Miesto tábora našej mládeže | 5. Ratio educationis vydala Mária ... | 6. Spievajúce srdce | 7. Reformátor cirkvi | 8. Pán Boh je ... | 9. Kraj odkiaľ chodia organizátori rómskych táborov | 10. Sme Kristovo ... | 11. Ako prvý prišiel s konceptom prázdnin | 12. Youtube kanál našej cirkvi sa volá ECAV s ... | 13. Mesto konania konferencie iŽena | 14. Biblická kniha veršu mesiaca august

Pomoc s riešením nájdete na strane 15.

Letné mesiace jún a júl v našom cirkevnom zbore

■ Váš farár

Teplejšie mesiace roka nám okrem našich pravidelných aktivít priniesli niekoľko zaujímavých stretnutí aj v spojitosti s koncom školského roka či prázdninami. Z nich si pripomeňme predovšetkým:

8.6. – zborový výstup na Rankovské skaly s následným programom ku Dňu detí na fare; na turistiku nás išlo niekoľko desiatok, cestou naspäť sa však spustil hustý lejak a všetci premokli do nitky, na fare bol pripravený program pre deti – predovšetkým prehliadka práce sokoliarov z Prešova, väčšina sa však po daždi už naspäť nevrátila a tak prehliadka ostala iba pre tých, ktorí ostali na opekačku vo farskej záhrade;

9.6. – služby Božie „pod širákom“, pod holým nebom – už v poradí štvrté na svätodušný pondelok, tento rok v Bačkovíku, aj s vystúpením nášho spevokolu;

13.-15.6. – každoročný výlet našich rodinkárov na víkend do Poľska, ako posilňovanie priateľstva, oddych s duchovným programom

15.6. – prezentácia spevokolu na seniorátnej žatve spevokolov v Mníšku nad Hnilcom, žiaľ, vystúpili iba 4 spevokoly z celého seniorátu;

29.6. – pamiatka posvätenia zvoníc v Žirovciah aj Mudrovciach, obidve vonku, pri zvoniciach, aj so službou nášho spevokolu;

29.6. – popoludní v Rankovciach slávnosť konfirmácie rómskych konfirmandov, 5 dievčat a 3 chlapci vyznávali svoju vieru;

29.6. – večer príchod tímu 14 mla-

dých ľudí zo Sliezska, ktorí pripravili aktivity pre naše rómske tábory;

30.6.-4.7. – štyri denné rómske tábory – detský ráno a dorastenecký podvečer v Rankovciach, potom ráno pre deti v Čakanovciach a poobede pre deti aj dorast v Bačkovíku, toto už bolo po druhý raz, čo sa podarilo urobiť program pre rómske deti vo viacerých lokalitách naraz;

4.-9.7. – detský pobytový tábor v Párnici, už dlhoročná tradícia nášho cirkevného zboru, okrem mnohého iného bohatého programu nás deti pekne reprezentovali aj v nedeľu na miestnych službách Božích;

6.7. – pamiatka posvätenia kostola v Čakanovciach, program spestril aj miestny spevokol z Čakanoviec;

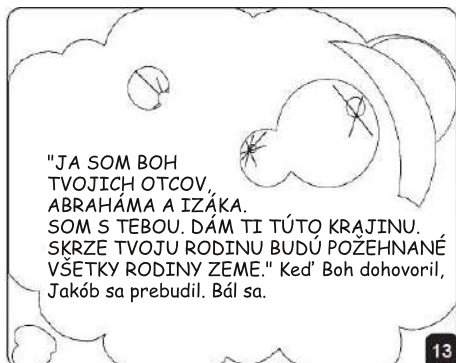
20.7. – pamiatka posvätenia kostola v Bačkovíku, s naším zborovým spevokolom;

29.7.-3.8. – tábor našich mládežníkov v Červenici.

Všetkým ktorí sa zapojili do našich aktivít, srdečne ďakujeme.

V nádeji vzkriesenia sme sa rozlúčili 9.7. s našou spolusestrou Annou Vojtkovou, rod. Ihnátovou, 74-ročnou v Čakanovciach, 19.7. s naším spolubratom Štefanom Handzom, 80-ročným v Bačkovíku a 24.7. s bratom Gejzom Ganócym, 66-ročným, reformovaná cirkev, v Rankovciach. Zarmúteným pozostalým prajeme Božie potešenie. ■

Biblia pre deti: Jákob - podvodník, 3. časť

13

14

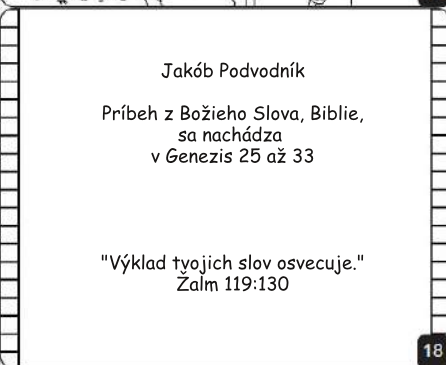
15

16

17

18

1. Eľalia | 2. temné | 3. YouTube | 4. Červenica | 5. Terezia | 6. Spevokol
7. Lúther | 8. Láska | 9. Slezsko | 10. dielo | 11. Komenský | 12. vami
13. Zilina | 14. Skutky

Riešenie tajníčky

2025 prázdniny **SLOVO 15**

CIRKEVNÝ ZBOR ECAV RANKOVCE

PROGRAM ZBOROVÝCH PODUJATÍ

AUGUST SEPTEMBER OKTÓBER 2025

Služby Božie

Nedele	09:00 Bačkovík a Čakanovce 10:30 Boliarov a Rankovce
Pamiatky Posvätenia kostolov	24.8. Boliarov 10:30 28.9. Rankovce 10:30 (zmena)
Večera Pánova	7. september, 5. október
Večierne - podľa dohody	Ďurd'ošík, Trst'any, Herľany
Detská besiedka po prázdninách	PI 17:30 Boliarov NE 9:30 Rankovce
Konfirmačná príprava	SO 17:00 Rankovce
Dorasto-Mládež	SO 18:00 Rankovce
Rómska misia Rankovce	UT 17:30 konfirmačná príprava ŠT 17:00 besiedka ŠT 18:30 mládež
Štúdium Biblie	18:00 2. pondelok Rankovce
Stretnutia s Deborou	19:30 1. pondelok, info web / FB
Rodinky	19:00 každá 2. sobota Bačkovík
Spevokol	ST 19:00 Rankovce

Pozývame:

Misijné dni VD – Ľubovnianske kúpele, 28.-31.8.2025

Zborový výlet, Svätý Anton, Banská Štiavnica, 6.9.2025

Seniorátna konferencia sestier, Herľany, 14.-15.9.2025

Seniorátna stretnutie detí, Rankovce, 27.9.2025

Biblicko-rekreačný týždeň MOS, Herľany, 6.-10.10.2025

Vydavateľ: Cirkevný zbor ECAV Rankovce **Redakčná rada:** Ľubo Beňo, Monika Beňová, Katarína Hašková, Mária Hrehorová, Janette Peková **Grafika:** František Haško ml.

Ročník: XXIX. **Číslo:** 4 **Adresa redakcie:** Ev. farský úrad, Rankovce 21, 044 45

Mobil: 0918 828 307 **E-mail:** casopis.slovo@gmail.com (redakcia), ecav@rankovce.sk (farský úrad) **Web:** ecav.rankovce.sk